

Ympäristön säteilyvalvonta ja valmius  
Katja Kojo

16.12.2019

Julkinen

### Säteilyturvallisuusneuvottelukunnan kokous 3/2019

Aika 10.12.2019 klo 11:45 – 14:15

Paikka Jyväskylän yliopisto, Fysiikan laitos, Survontie 9 C, Jyväskylä

Osallistujat Ylifyysikko Tiina Laitinen, pj  
Professori Petro Julkunen, vpj  
Yli-insinööri Jaana Kumpulainen  
Lääkintöneuvos Kristiina Mukala  
Yli-insinööri Kerttuli Helariutta  
Varautumispäällikkö Andreas Schneider  
Apulaisprofessori Jonne Naarala  
Kalibrointi-insinööri Lasse Rantanen  
Johtaja Tommi Toivonen  
Ylitarkastaja Katja Kojo, siht

#### 1 Kokouksen avaus ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä esityslistan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 11:50 ja totesi kokouksen päätösvaltaiseksi. Esityslista hyväksyttiin.

#### 2 Lausuntoasiat

Ei pyydettyjä lausuntoja.

#### 3 STUKille tulleet kyselyt

Tommi Toivonen esitteli STUKille lakimuutoksen johdosta tulleita kysymyksiä. Substanssiin liittyviä kyselyitä on tullut vähän, kahdesta muusta aiheesta enemmänkin:

- STA:n käyttöön liittyvät kysymykset
- STUKin laskutusjärjestelmä on muuttunut hinnaston osalta siten, että hinta määräytyy pääosin yritysveron perustella ja vain pieni osa on suoritemaksua. Osalla toiminnanharjoittajista maksut ovat kasvaneet huomattavasti ja tästä on tullut kyselyitä. STUKilla ei ole ollut perusteita kohtuullistaa näitä maksuja. Asiaa on tarkoitus lähteä tarkastelemaan, miten kohtuutonta laskutusta voisi muuttaa.

#### 4 Teollisuuden ja tutkimuksen STA-koulutus

Petro Julkunen esitteli Kerttuli Helariutan kanssa yhdessä laatimaansa dokumenttia STA-koulutuksen järjestämisestä (liitteenä). Asia herätti runsasta keskustelua. Pohdittiin muun muassa sitä, että STA-hyväksyntää varten voisi perustaa erillisen toimikunnan. Toimikunta antaisi ennakkopäätöksen tapauskohtaisesti hakijan pätevyydestä STA:n tehtäviin ja siitä, millaista lisäpätevyyttä hakija tarvitsee. Tommi Toivonen kommentoi, että ennakkopäätösten antaminen STUKista on todennäköisesti hyvin hankalaa.

Ympäristön säteilyvalvonta ja valmius  
Katja Kojo

16.12.2019

Julkinen

Päätettiin laatia kannanotto STA-asioita varten. Kannanotossa tulisi huomioida seuraavat alueet:

- Uusien opiskelijoiden tarvitsema opiskelukokonaisuus STA-pätevyyttä varten
- Jo työelämässä olevien STA-pätevyyttä hakevien työkokemuksen arviointi
- Ulkomailta tulevat STA-hakemukset.

Neuvottelukunta laatii kannanoton sähköpostitse siten, että ensimmäisen version tekevät Petro Julkunen ja Kerttuli Helariutta. Pyritään saamaan kannanotto valmiiksi 1/2020.

## 5 Korkea-aktiivisten aineiden kuljetukset

Lasse Rantanen esitteli asiaa, jossa pääkysymyksenä on, kuinka korkea-aktiivisten aineiden kuljetus hoituu Suomessa nykyisin. Siirtymäaika luvanvaraiselle kuljetukselle on päättynyt maaliskuussa 2019 ja on ollut pulaa kuljettavista yrityksistä, joilla lupa on.

Epätietoisuutta on muun muassa siitä, millä yrityksillä kuljetuslupa nykyisin on, mikä on kuljettajien osaamistaso ja minkälaisia annoksia kuljettajat saavat. STUKiin on tullut siirtymäajan jälkeen viisi lupahakemusta, joten tilanne saattaa olla menossa parempaan suuntaan

Todetaan, että asia vaatii seurantaa. Päätettiin, että neuvottelukunta jää tarkkailemaan tilannetta eikä toteuteta jatkotoimia tällä hetkellä. Asiaan palataan viimeistään, kun STUK tekee valvontakierroksen ja sen raportti on käytettävissä.

## 6 Neuvottelukunnan toimintaohjelma

Puheenjohtaja esitteli toimintaohjelmaa, jota on muokattu edelleen edellisen kokouksen keskustelujen pohjalta. Ohjelmassa esitelty kysely STA:n käytöstä onnistuu kyllä. Neuvottelukunta laatii kysymykset kyselyyn kevään 2020 ensimmäisessä kokouksessa ja lähettää kyselyn toiminnanharjoittajille (esim. Webropol). Yhteystiedot saadaan STUKin luparekisteristä, jolloin STUK myös hoitaa kyselylinkkien lähettämisen.

Kevätkaudella 2020 neuvottelukunta tarkastelee, mitä tutkimusta on tällä hetkellä meneillään säteilyturvallisuustutkimuksen saralla. Tommi Toivonen, Jonne Naarala ja Kerttuli Helariutta lähtevät edistämään tätä ja esittelevät käynnissä olevia tutkimuksia neuvottelukunnalle kevätkaudella.

Pohdittiin, onko pelastusviranomaisen osaaminen ajan tasalla nykyisen lainsäädännön mukaisesti. Toimintaohjelmaan voisi lisätä tarpeen mukaan myös turvallisuuspuolen kysymyksiä. Andreas Schneider keskustelee asiasta Tommi Laurisen kanssa seuraavaan kokoukseen mennessä. Selvitetään myös mahdollisuus saada seuraavaan kokoukseen CBRNE-strategiaryhmästä esitys.

Neuvottelukunta hyväksyy toimintaohjelman keskustelun mukaisilla lisäyksillä. Sovitaan, että lukukaudessa pyritään pitämään kaksi kokousta, joista toisen yhteyteen sovitaan

Ympäristön säteilyvalvonta ja valmius  
Katja Kojo

16.12.2019

Julkinen

tutustuminen. Sopivista tutustumiskohteista keskusteltiin ja esille nousivat ainakin Helsingin yliopiston fysiikan laitos, radiolääketuotanto ja isotooppikuvantaminen joko HYKSissä tai KYSissä sekä ei-ionisoivan säteilyn tutkimus Itä-Suomen yliopistossa.

## 7 Muut asiat

VAL 4 on uudistumassa ja aiheesta keskusteltiin lyhyesti. Pelastusviranomaiselle on hyvä tiedottaa VAL 4 uudistumisesta aiheutuvista muutoksista.

Ehdotetaan, että myös neuvottelukunta voisi kommentoida VAL 4:sta

## 8 Seuraavat kokoukset

Seuraava kokous pidetään 12.2.2020 alkaen klo 11.30 Helsingissä (mahdollisesti AVIn tilat Pasilassa). Kevätkauden toinen kokous 19.5.2020 Kumpulassa (HY) (samalla tutustuminen) alkaen klo 12.00.

## 9 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 13:53

Jakelu

Säteilyturvallisuusneuvottelukunnan jäsenet ja varajäsenet, sihteerit ja Tommi Toivonen

Tiina Laitinen  
puheenjohtaja

Katja Kojo  
sihteerit